

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo

(COM(2010) 726 galutinis)

(2011/C 132/21)

Pagrindinis pranešėjas **Edgardo Maria IOZIA**

Taryba, vadovaudamasi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 2 dalimi, 2010 m. gruodžio 22 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo

COM(2010) 726 galutinis.

2011 m. sausio 18 d. Komiteto biuras pavedė Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyriui atlikti parengiamąjį darbą šiuo klausimu.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, atsižvelgdamas į tai, kad darbas skubus (Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnis), savo 470-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2011 m. kovo 15–16 d. (kovo 16 d. posėdis), pagrindiniu pranešėju paskyrė Edgardo Maria IOZIA ir priėmė šią nuomonę 150 narių balsavus už ir 5 – prieš.

1. Išvados ir rekomendacijos

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

1.1 pritaria Europos Komisijai ir teigiamai vertina jos pateiktą pasiūlymą dėl reglamento, kuriuo skatinamos priemonės, skirtos kovoti su manipuliavimu didmeninėse energijos rinkose ir užtikrinti didesnę jų skaidrumą. Reglamentas grindžiamas tyrimu, kurį Komisijos prašymu bendrai atliko Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komitetas (CESR) ir Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupė (ERGEG) ir kuriame nurodyti tam tikri dujų ir elektros energijos didmeninės rinkos reguliavimo trūkumai;

1.2 pritaria sprendimui, vadovaujantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsniu, pasirinkti reglamentą, kadangi būtinas visais požiūriais bendros taisyklės, be to labai svarbu atsižvelgti į Lisabonos sutarties naujas nuostatas dėl energetikos apskritai ir, visų pirma, dėl vidaus rinkos vystymo, kaip nurodyta toliau, 2 šios nuomonės dalyje;

1.3 pritaria sprendimui pasinaudoti nauja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnyje numatyta Europos institucijų darbą supaprastinčia administracine priemone, t. y. priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais paaiškinami kai kurie esminiai reglamento aspektai, pavyzdžiui, duomenų rinkimo forma ir terminai. Deleguotieji teisės aktai turi būti rengiami griežtai laikantis Sutarties nuostatų ir turi būti užtikrintas tinkamas jų paskelbimas. EESRK siūlo nustatyti deleguotųjų teisės aktų priėmimo terminą, kaip numatyta minėtame Sutarties straipsnyje, kad būtų užtikrintas greitas ir vienodas reglamento taikymas. Nepriėmus deleguotųjų teisės aktų, ateityje būtų sunku kovoti su manipuliavimu rinka. Komitetas rekomenduoja įtraukti suinteresuotuosius pilietinės visuomenės subjektus į deleguotųjų teisės aktų rengimo procesą ir siūlo pateikti keletą tokio dalyvavimo pavyzdžių konstatuojamojoje dalyje;

1.4 laikosi nuomonės, kad veiksmingos tarpvalstybinės rinkos stiprina energijos tiekimo saugumą, geresnę krizių valdymą ir mažesnę papildomų sąnaudų, kurios galiausiai tenka galutiniam vartotojui, riziką. Palaipsniui gerinant energijos vidaus rinkos veikimą, galima sutaupyti daug energijos, o tai naudinga įmonėms ir privatiems vartotojams;

1.5 mano, kad įgaliojimai, kurie bus suteikti nacionalinėms reguliavimo institucijoms, yra aiškūs ir dideli, todėl prašo per santykinai trumpą laikotarpį nustatyti procedūrą, kuri leistų stebėti, ar valstybės narės tikrai užtikrina nacionalinėms valdžios institucijoms galimybę veiksmingai naudotis suteiktais įgaliojimais (jie turės būti pagrįsti bendrais ir suderintais principais) vykdyti patikrinimus ir tyrimus. Reguliavimo sistemų skirtumai buvo ir tebėra viena priežasčių, dėl kurių vėluojama sukurti bendrą energijos rinką;

1.6 teigiamai vertina, kad reglamente siūloma stiprinti nacionalinių energijos rinkos reguliavimo institucijų, finansų rinkas reguliuojančių institucijų, Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (toliau – Agentūra) ir Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto veiksmų koordinavimą. EESRK jau seniai ragino pradėti šį laipsniško veiksmų susiejimo ir bendradarbiavimo procesą;

1.7 įsitikinęs, kad reikia didinti veiklos vykdytojų pasitikėjimą rinka; jie turi būti tikri, kad veiklą vykdo rinkoje, kurioje neleidžiama ja piktnaudžiauti taikant veiksmingas, atgrasančias ir proporcingas sankcijas. Be to, rekomenduoja Komisijai stebėti, kaip reglamento nuostatas taiko valstybės narės, kurios turės bendradarbiauti, kad energijos rinkoje būtų išvengta finansų rinkose dėl reguliacinio arbitražo kilusių reiškinių, kai veikla vykdoma tose šalyse, kuriose reglamentavimas sankcijų taikymo požiūriu yra lankstesnis arba ne toks griežtas;

1.8 EESRK kelia klausimą, ar visos su reglamento taikymu susijusios sąnaudos tikrai turėtų tekti visuomenei ir ar rinkos dalyviai neturėtų prisiimti jų dalies, kaip pavyzdžiui kai kuriose šalyse nacionalines finansų rinkų priežiūros institucijas iš dalies finansuoja patys kontroliuojamieji subjektai;

1.9 mano, kad būtina stiprinti perdavimo sistemos operatorių bendradarbiavimą ir veiklos koordinavimą. Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO) sukūrimas paskatins sukurti tinklo kodeksus, kurie leis veiksmingai ir skaidriai naudotis perdavimo tinklais. Šie tinklų kodeksai turės būti suderinti su teisiškai neprivalomomis pagrindinėmis gairėmis, kurias parengs Agentūra;

1.10 atkreipia dėmesį, kad ES didmeninėse energijos rinkose sąlygos išlieka nevienodos ir diskriminacinės. Dėl tinklų struktūrinių trūkumų, visų pirma turint omenyje tarpvalstybinį tinklų sujungimą, rinkų integracija toli gražu nebaigta. Vis dar iškyla rimtų kliūčių užtikrinti nediskriminacinę prieigą prie tinklo ir elektros energijos pardavimo. Reguliavimo institucijos vykdo nevienodai veiksmingą priežiūrą ir kai kurios rinkos išlieka uždaros ir kiti veiklos vykdytojai neturi jokių galimybių į jas patekti;

1.11 todėl pritaria Komisijos sprendimui panaikinti kliūtis, kurios trukdo baigti kurti veiksmingą ir integruotą vidaus rinką, kurios naudą galiausiai pajustų gamintojai, veiklos vykdytojai ir vartotojai;

1.12 mano, kad būtina toliau kurti „energetikos Europą“, kurios tikslas – ginti Europos Sąjungos ir vartotojų bendrus interesus, užtikrinti energijos tiekimo saugumą ir puoselėti socialinį, aplinkos ir ekonomikos tvarumą įgyvendinant tinkamą politiką, kuria paskirstomas pelnas ir užtikrinamos proporcingos sąnaudos, išlaikomas rinkos vientisumas, kadangi tai yra socialinės rinkos ekonomikos vystymo pagrindas;

1.13 supranta, kad energijos rinkose, kaip finansų rinkose, vis didėja finansinės veiklos svarba, todėl mano, kad įvairių agentūrų ir už rinkų apsaugą atsakingų Europos institucijų glaudus bendradarbiavimas yra esminis veiksnys, ir teigiamai vertina tai, kad reglamentas dėl manipuliavimo elektros energijos ir dujų rinkomis ir jų skaidrumo parengtas remiantis piktnaudžiavimo praktiką rinkose draudžiančiomis bendromis taisyklėmis, kurios jau sėkmingai taikomos finansų sektoriuje ir kurias netrukus planuojama atnaujinti. Todėl mano, kad būtų naudinga šioje nuomonėje aptariamame reglamente deramai atsižvelgti į Piktnaudžiavimo rinka direktyvos peržiūros rezultatus;

1.14 norėtų, kad pasiūlymo dėl naujosios Piktnaudžiavimo rinka direktyvos principai būtų įtraukti į šio reglamento galutinę redakciją. Visų pirma prašo atsižvelgti į šiuos aspektus: didesnę rinkos vientisumą, piktnaudžiavimo rinka teisės aktų taikymo veiksmingumo stiprinimą, šalių veiksmų laisvės mažinimą siekiant, kad sankcijos būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, vienuodų standartų įvedimą ir nereikalingos administracinės naštos, visų pirma tenkančios MVĮ, mažinimą, taip pat būtinybę didinti skaidrumą ir priežiūros institucijų veiklos veiksmingumą;

1.15 pabrėžia santykių su trečiosiomis šalimis svarbą ir džiaugiasi Agentūros užmezgama ryšiais ir jos galimybėmis sudaryti susitarimus su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiųjų šalių administracijomis.

2. Įžanga

2.1 Elektros energijos ir dujų vidaus rinkoje įvyko dideli pokyčiai, vienas svarbiausių – tai įvairiems rinkos dalyviams suteikta energijos mainų galimybė, kas leido išplėsti tarpvalstybinę prekybą ES ir prisidėti prie energetikos produkcijos optimalesnio naudojimo ir paklausos apimtys išplėtimo.

2.2 Vis dar iškyla daug kliūčių baigti kurti veiksmingą, gerai veikiančią ir prieinamas kainas užtikrinančią vidaus rinką. Vartotojai nepajuto ypatingos vidaus rinkos vystymo naudos, procesas vis dar stringa dėl šalių vyriausybės remiamų kai kurių monopolijų. Simboline tampa diskusija dėl nuosavybės atskyrimo gamybos ir perdavimo bei paskirstymo sistemų požiūriu. Šio klausimo vis dar neišsprendė kai kurios didžiosios ES valstybės narės, tačiau tokia padėtis privalės keistis po 2013 m. kovo 3 d.

2.3 Penkių reguliavimo priemonių energijos ir dujų srityje (taip vadinamas „Trečiasis energijos rinkos liberalizavimo teisės aktų rinkinys“) nuostatos turi būti perkeltos į nacionalinius teisės aktus iki 2011 m. kovo 3 d., jos padės sudaryti geresnes sąlygas kurti vidaus rinką.

2.4 Dėl elektros energijos ir dujų vartojimo mažėjimo labai vėluojama įgyvendinti valstybių narių, Sąjungos ir trečiųjų šalių partnerių tinklų sujungimo programas. Tai viena pagrindinių kliūčių, stabdančių vidaus rinkos sukūrimą ir agentūra tam turėtų nuolat skirti dėmesį.

2.5 Dėl vėlavimų reguliavimo srityje susidarė sąlygos, palankios manipuliacijoms didmeninėje elektros energijos ir dujų rinkoje, susilpnėjo rinkos skaidrumas, kuris ilgainiui lėmė mažesnę pačios rinkos patikimumą ir rinkos dalyvių pasitikėjimą, o tai yra neigiamai didelė žala.

2.6 Veiksmingos tarpvalstybinės rinkos stiprina tiekimo saugumą, geresnį krizių valdymą ir mažesnę papildomų sąnaudų, kurios galiausiai tenka galutiniam vartotojui, riziką. Palaipsniui gerinant energijos vidaus rinkos veikimą, galima sutaupyti daug energijos, o tai naudinga įmonėms ir privatiems vartotojams, kadangi sumažėja nutekėjimas vykstant gamybos procesui, likvidžioje ir produktyvioje rinkoje lengviau suderinti paklausą ir pasiūlą ir užtikrinamas konkrečius poreikius tenkinantis tiekimas.

2.7 Tokiomis aplinkybėmis, atlikusi išsamų tyrimą, Komisija parengė pasiūlymą dėl reglamento, kurio tikslas skatinti rinkų vientisumą ir skaidrumą ir kovoti su manipuliavimu rinkose.

3. Komisijos pasiūlymas

3.1 Europos Sąjungai neabejotinai bus naudinga tai, jei bus galima pasitikėti darniai veikiančia, veiksminga, likvidžia ir, visų pirma, apsaugota nuo galimų manipuliacijų, galinčių turėti neigiamų pasekmių galutiniams vartotojams, didmenine elektros energijos ir dujų rinka. Norint įgyvendinti tikslą iki 2015 m. sukurti Europos veiksmingą didmeninę energijos rinką, būtinos priemonės, užtikrinančios metodišką ir sklandžią rinkos vystymo eigą.

3.2 2007 m. gruodžio mėn. Komisija paprašė Europos vertybinių popierių rinkos priežiūros institucijų komiteto (CESR) ir Europos elektros energijos ir dujų reguliavimo grupės (ERGEG) ištirti rinkų reguliavimo sistemos trūkumus ir pateikti pasiūlymų, kaip padidinti dujų ar elektros energijos tiekimo sandorių ir sutarčių ir išvestinių finansinių priemonių sandorių skaidrumą ir vientisumą.

3.3 Šis tyrimas buvo labai naudingas ir juo remdamasi Komisija parengė pasiūlymą.

3.4 Komisija siūlo priimti reglamentą, kuriuo aiškiai draudžiamas bet koks piktnaudžiavimas didmeninėse elektros energijos ir dujų rinkose, visų pirma, naudojimas viešai neatskleista informacija ir piktnaudžiavimas rinka. Pasiūlymas visiškai atitinka Piktnaudžiavimo rinka direktyvą. Tačiau šis reglamentas netaikomas susijusioms finansinėms priemonėms, kurios yra reglamentuojamos pirmiau minėta direktyva. Pasiūlymas pagrįstas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 1 dalies a punktu, pagal kurią Sąjunga privalo užtikrinti gerą energijos vidaus rinkos veikimą.

3.5 Draudžiama ne tik naudotis viešai neatskleista informacija, bet ir numatoma prievolė veiklos vykdytojams skelbti visuomenei viešai neatskleistą informaciją apie savo veiklą, t. y. apie elektros energijos ar gamtinių dujų gamybos, vartojimo, perdavimo ar laikymo infrastruktūros pajėgumus.

3.6 Laikydamosi naujosios Sutarties nuostatų, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, Komisija numatė priimti deleguotuosius teisės aktus, t. y. pasinaudoti nauja teisine priemone, kuri leidžia taikant supaprastintą procedūrą atlikti tam tikros direktyvos ar reglamento techninius patikslinimus.

3.7 Apibrėžtis „manipuliavimas rinka“ ir „bandymas manipuluoti rinka“ Komisija patikslins deleguotuose aktuose. Nustatant specifikacijas bus atsižvelgta į rinkų veikimą, esamos ar planuojamos gamybos, vartojimo, naudojimosi perdavimo ar laikymo pajėgumais galimą poveikį didmeninės energijos rinkai, tinklo kodeksus ir pagrindines gaires, priimtas pagal Reglamento (EB) Nr. 714/2009 ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 nuostatas.

3.8 Siūlomame reglamente numatoma Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai suteikti įgaliojimus prižiūrėti sandorių sudarymą ir duomenų, reikalingų rinkos raidai ištirti, rinkimą.

3.9 Agentūra kaupia didmeninės energijos rinkos sandorių, įskaitant prekybos nurodymus, duomenis. Agentūra šiais duomenimis dalinasi su nacionalinėmis reguliavimo institucijomis, finansų institucijomis, konkurencijos institucijomis ir kitomis kompetentingomis institucijomis.

3.10 Sandorių duomenų saugyklos pateikia informaciją, o finansų institucijos savo ruožtu Agentūrai pateikia ataskaitas apie sandorius dėl energetikos produktų.

3.11 Reglamente numatomas glaudus nacionalinių institucijų tarpusavio bendradarbiavimas, jų bendradarbiavimas su Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (EVPRI) ir pastarosios bendradarbiavimas su Agentūra, kai EVPRI įtaria, kad buvo ar yra vykdomi piktnaudžiavimo rinka veiksmai.

3.12 Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, jos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios (apibrėžtis žr. Reglamento 2 straipsnį).

4. EESRK pastabos

4.1 EESRK teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą, kuris atveria galimybę išspręsti nepakankamai skaidrios rinkos problemą ir kurio tikslas netiesiogiai paskatinti didmeninės elektros energijos ir dujų vidaus rinkos vystymąsi.

4.2 Reglamentui pasirinktas visiškai tinkamas teisinis pagrindas. 194 straipsniu Komisija netiesiogiai įgaliojama priimti teisės aktus, padedančius plėtoti ir stiprinti energijos vidaus rinką. Reglamentas yra neabejotinai tinkamiausia teisine priemone siekiant užtikrinti vienodus standartus, nedelsiant taikoma ir atitinkanti suvienodinimo, būtino geram vidaus rinkos veikimui, tikslus.

4.3 Didmeninės energijos rinkos Europos Sąjungoje vis dar veikia skirtingai ir jose pasitaiko diskriminavimo reiškinių. Dėl tinklų struktūrinių trūkumų, visų pirma turint omenyje tarpvalstybinį tinklų sujungimą, rinkų integracija toli gražu nebaigta. Vis dar iškyla rimtų kliūčių užtikrinti nediskriminacinę prieigą prie tinklo ir elektros energijos pardavimo. Reguliavimo institucijos vykdo nevienodai veiksmingą priežiūrą, kai kurios rinkos išlieka uždaros ir kiti veiklos vykdytojai neturi jokių galimybių į jas patekti. EESRK rekomenduoja Komisijai stebėti, ar valstybės narės taiko ES reglamento nuostatas, t. y. ar remia sujungimo projektus ir šalina kliūtis, taip pat ar taiko sankcijas už daromas kliūtis kurti veiksmingą, skaidrią ir pagrįstą sąnaudas užtikrinančią vidaus rinką.

4.4 Nacionalinių reguliavimo institucijų ir Komisijos tyrimai rodo, kad rinkos raidą lemia esamų taisyklių dėl prieigos prie infrastruktūros skaidrumo spragos, dėl kurių nepavyksta užtikrinti veiksmingos, gerai veikiančios, atviros ir produktyvios vidaus rinkos.

4.5 Siūlomos priemonės palankios rinkos raidai, kadangi jos leidžia kovoti su manipuliuoimu ir piktnaudžiavimu rinka, suteikti rinkos dalyviams visą neskelbtiną informaciją apie sistemos fizinę būklę ir veiksmingumą, pavyzdžiui, apie gamybą, elektros energijos esamą ir galimą pasiūlą ir paklausą, tinklo pajėgumus perduoti elektros energiją ir tinklų sujungimo pajėgumus, tinklų perkrovą, elektros energijos srautus ir techninę tinklo priežiūrą, subalansavimą ir rezervinę galią.

4.6 Tuo pačiu metu suteikiama visa naudinga informacija visiems rinkos dalyviams leis įvertinti bendrą paklausos ir pasiūlos padėtį naudojantis tomis pačiomis priemonėmis ir sužinoti didmeninės elektros energijos ir dujų rinkos kainos pokyčių priežastis.

4.7 Reikėtų Agentūroje sukurti duomenų rinkimo ir tyrimų padalinius, kuriuose dirbtų specialistai. Reglamente numatoma skirti papildomų darbuotojų, kurie vykdys užduotis, susijusias su naujomis Agentūros funkcijomis.

4.7.1 EESRK prašo, kad Agentūra kiekvienais metais paskelbtų pranešimą dėl vykdomų iniciatyvų, šio reglamento įgyvendinimo rezultatų ir didmeninės energijos rinkos vystymosi.

4.8 EESRK kelia klausimą, ar visos su reglamento taikymu susijusios sąnaudos tikrai turėtų tekti visuomenei ir ar rinkos dalyviai neturėtų prisiimti jų dalies, kaip pavyzdžiui kai kuriose šalyse nacionalines finansų rinkų priežiūros institucijas iš dalies finansuoja patys kontroliuojamieji subjektai. Akivaizdu, kad tai

naudinga operatoriams, duomenų apie rinką kaupimas ir skleidimas yra skaidrumo priemonė, kurią visiems piliečiams užtikrina viešoji valdžia ir kuri operatoriams teikia tiesioginės ekonominės naudos. Be to, planuojamos sąnaudos atitinka tvirtos ir išsivysčiusiose rinkos galimybes.

4.9 Taip pat reikėtų, kad kompetentingos institucijos reguliariai tikrintų, ar perdavimo sistemų operatoriai laikosi taisyklių. EESRK nuomone, būtina stiprinti šių institucijų bendradarbiavimą ir veiksmų koordinavimą. Europos elektros energijos perdavimo sistemos operatorių tinklo (ENTSO) sukūrimas (jo įstatų projektas bus pateiktas 2011 m. pavasarį) paskatins sukurti tinklo kodeksus, kurie leis veiksmingai ir skaidriai naudotis perdavimo tinklais, kaip numatyta Reglamente (EB) Nr. 714/2009. Šie tinklų kodeksai turės būti suderinti su teisiškai neprivalomomis pagrindinėmis gairėmis, kurias parengs Agentūra.

4.10 ENTSO veikla turės visiškai atitikti konkurencijos taisykles, jis turės suvienodinti ir palaipsniui sujungti tarpvalstybinius tinklo kodeksus, kurie visgi neturi pakeisti nacionalinių tinklo kodeksų. Bendradarbiavimas regionų lygmeniu gali užtikrinti sklandesnę bendros energijos rinkos kūrimą. Plėtojant bendrąjį bendradarbiavimą, EESRK pritartų galimybei ENTSO organizuoti regioniniu lygmeniu.

4.11 Prasidėjęs regionų bendradarbiavimas teikia daug vilčių. Labai gerų rezultatų duoda regioninės iniciatyvos dujų ir elektros energijos srityse. EESRK palankiai vertina ir remia reguliavimo institucijų ir veiklos vykdytojų išipareigojimus spręsti kompleksines tinklų sujungimo ir skaidrios ir veiksmingos rinkos kūrimo problemas.

4.12 Pavyzdžiui, Italijos ir Slovėnijos nacionalinių reguliavimo institucijų ir perdavimo sistemų operatorių susitarimas tapo tvirtu pagrindu, padedančiu spręsti perkrovos ir subalansavimo problemas šiuo tikslu sukuriant išankstinio išpėjimo sistemas regionams, kuriems gali iškilti minėtos problemos, ir priimant proporcingus ir skaidrius sprendimus pagal rinkų susiejimo metodą, pagal kurį pagrindinis operatorius pateikia išankstines pasiūlas ir paklausos prognozes siekiant pagerinti „kitos dienos“ rinkos veiksmingumą.

5. Konkrečios pastabos

5.1 EESRK pritaria sprendimui priimti deleguotuosius teisės aktus, kuriais patikslinamos apibrėžtys ir duomenų rinkimo tvarka ir kurie turi būti rengiami visiškai laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatų. Komiteto nuomone, 2 straipsnyje pateiktos apibrėžtys yra pernelyg bendro pobūdžio reglamentui. Procedūroje dėl deleguotųjų teisės aktų, kuriuose patikslinamos viešai neatskleistos informacijos ir manipuliuoimo rinka apibrėžtys (kaip nurodoma reglamento 5 straipsnyje), turi būti numatytas terminas deleguotiesiems teisės aktams priimti, kaip to reikalaujama pagal SESV 290 straipsnį, taip pat turi būti sukurta tinkama šių aktų paskelbimo sistema.

5.2 EESRK baiminasi, kad nenustačius vienodų aiškinimo taisyklių, reglamento nuostatų taikymas gali sutrikdyti rinkos veikimą, nes nacionalinėms valdžios institucijoms nebus sudaryta galimybė vienodai vertinti piktnaudžiavimo veiksmus ir nustatyti išsamų ir priimtinaį piktnaudžiavimo atvejų aiškinimą. Siekiant pasitikėjimo rinka, Komitetas siūlo nustatyti deleguotųjų aktų priėmimo terminą Komisijai. Prireikus, Komisija visada galės deleguotuosius aktus atnaujinti.

5.3 Komitetas mano, kad tokios pačios pastabos tinka ir 7 straipsniui. Jo nuomone, reikėtų nurodyti datą, kada Komisija turi priimti deleguotuosius teisės aktus dėl duomenų rinkimo, informacijos pateikimo laiko, formos ir turinio. Kuo greičiau reglamentą priims ES sprendimus priimančiosios organai, tuo reglamentas bus veiksmingesnis.

5.4 EESRK mano, kad įgaliojimai, kurie bus suteikti nacionalinėms reguliavimo institucijoms yra aiškūs ir dideli, tačiau norėdamos, kad būtų užtikrintas geresnis reglamento taikymas, klausia, ar nereikėtų santykinai greitai numatyti, kad valstybės

narės privalo atsiskaityti, ar vykdo išsipareigojimą suteikti nacionalinėms reguliavimo institucijoms tyrimo įgaliojimus. Reguliavimo sistemų skirtumai buvo ir tebėra viena priežasčių, dėl kurių vėluojama sukurti bendrą energijos rinką.

5.5 EESRK norėtų, kad sankcijos būtų vienodos visose valstybėse narėse siekiant išvengti reguliacinio arbitražo, kai sudaromos sąlygos sandoriui sudaryti pasirinkti šali, kurioje sankcijos ne tokios griežtos. Teisės akte dėl piktnaudžiavimo rinka jau nustatyti bendri sankcijų sistemų standartai ir Komisija apie tai kalba šio reglamento 23 konstatuojamojoje dalyje. Didmeninėje energijos rinkoje prekiaujama energija siekiant patenkinti importo ir eksporto poreikius, todėl dujų ar elektros energijos sandorių geografinė vieta yra visiškai nesvarbi.

5.6 EESRK pabrėžia santykių su trečiosiomis šalimis svarbą ir džiaugiasi Agentūros užmezgamais ryšiais ir jos galimybėmis sudaryti susitarimus su tarptautinėmis organizacijomis ir trečiųjų šalių administracijomis. Komitetas rekomenduoja performuluoti 14 straipsnį ir suteikti Agentūrai teisę naudotis bendraisiais atstovavimo įgaliojimais kai kalbama apie šio reglamento tikslų įgyvendinimą.

2011 m. kovo 16 d., Briuselis

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas*
Staffan NILSSON